

Proximitats: Debat Obert

Dia: 18 de maig; 18:30h.

Lloc: Centre cultural La Farinera del Clot

Participants taula: Anna Jordana ([Xamfrà](#)), Helena Guiu ([Espai Jove La Fontana](#)), Jordi Farrés ([L'Escola de Músics del Raval](#)), Pablo Persico ([Integrasons](#)), Laia Serra ([Comunitària](#))

Condueix: Javier Rodrigo

Músiques

Músiques

Fila zero: Òscar Abril Ascaso, Sònia Gainza ([L'Auditori](#)), Julián Samaniego (Institut Menéndez y Pelayo).

Òscar Abril Ascaso dóna la benvinguda i explica que l'Ajuntament vol donar suport a la música en viu, situar-la al nivell d'altres ciutats europees. De moment, s'ha aconseguit una circular que ha de permetre una interpretació més laxa de la normativa respecte els espectacles de música en viu.

Posa de relleu la riquesa de la pedagogia musical a la ciutat. La intenció de la trobada té a veure en com es pot estendre aquesta riquesa a una escala de ciutat, aprofitant per recordar que els processos participatius d'aquest govern són vinculants.

Javier Rodrigo agraeix a la Farinera del Clot l'acolliment i explica que el Cicle Proximitats és en plural per fugir de la marca de la bona proximitat, reconèixer que hi ha diverses tipologies de treball amb el territori. Aquest cicle es vincular amb una diversitat d'agents que treballen la proximitat i creen cultura als barris.

Explica que el Pla de cultures és transversal per superar els límits clàssics, és espais de debat i deliberació per les estratègies i les polítiques per a la ciutadania.

A continuació dóna la paraula als diferents ponents de la taula.

[Anna Jordana, Xamfrà] [Xamfrà](#) fa 12 anys que treballa per la inclusió social al Raval. Està obert a tothom, és un dels seus punts forts. El barri del Raval hi ha molta segregació social a les escoles públiques, amb un 90% d'immigració i, per tant, hi ha pocs espais de trobada pels nens/es que hi viuen realment. Han construït un lloc on fer-ho possible.

Xamfrà és una iniciativa de l'ARC Música que al fer 10 anys, van tenir la necessitat d'avaluar-se i volien sentir-se part de Barcelona. Van planificar la seva extensió per la ciutat: "Un xamfrà a cada barri".

El que funciona de Xamfrà: centres oberts a tothom, diferents quotes en funció dels ingressos, treballar amb gent que coneix el barri - les fundadores són mestres del Raval- conèixer les necessitats reals del barri, treballar amb entitats que hi treballen i omplir els buits que aquestes no omplen. Així van detectar que no hi havia una oferta de formació artística a les tardes.

[Jordi Farrés, Escola de músics del Raval] La música és una eina molt potent, molt transformadora, t'entra al cor i te'l roba. El seu projecte neix de la inquietud d'unes famílies que trobaven a faltar una oferta de formació que no hi era i, després al professionalitzar-se, han fet xarxa amb l'objectiu que tothom que vulgui aprendre música pugui fer-ho. Al nostre país només el 2-3% de la població accedeix a formació musical quan a altres ciutats europees és l'11%.

Fan tan educació formal com informal. Des de l'escola fins a qualsevol altra manera d'accedir-hi. La música és intergeneracional, des de la gestació fins a gent gran.

Creu que l'Ajuntament ha de donar suport als projectes de caràcter social que els costa molt de dur-se a terme, les estructures de les entitats que les tiren endavant es mantenen sense recursos. I allà on no arriba la iniciativa social perquè no hi ha un teixit que se'n faci càrrec, l'Ajuntament hi ha de posar la llavor.

[Laia Serra] forma part de [Comunitatària](#), [Musicoop](#) i la [Riborquestra](#). Vol parlar de la part educativa dels projectes musicals, l'educació amb una mirada multidireccional. A un primer nivell: actua individualment, per procurar el desenvolupament d'habilitats tècniques que són necessàries per tocar instruments. A la vegada, el desenvolupament personal afecta a les comunitats. El segon nivell, és el social. Una part relacional, amb els altres, el context, el territori. I finalment, el contextual, el punt de vista de ciutadans, la participació, la innovació social i la sostenibilitat. Aquesta és la seva manera d'entendre l'educació en relació amb la música.

La Riborquestra entra a les escoles de secundària i primària per arribar a totes les nenes i nens del territori. Riborquestra és un projecte intergeneracional. Dediquen molts esforços a convocar la gent, per donar -se a conèixer, trepitjant territori.

Demana a l'Ajuntament: un interlocució fàcil, perquè trobar un referent polític accessible en els barris on treballen és molt costós.

Èmfasi dels projectes de l'aprenentatge al llarg de la vida. Envel·liment actiu. També per a persones amb diversitat funcional.

Treball horitzontal amb entitats i equipaments presents al territori. Agitadores de la part social i emocional.

Treball escoles de primària, formin part de projectes des d'una perspectiva al llarg del temps.

Sostenibilitat dels projectes. Es lamenta que dediquen el 90% de la seva energia a assegurar-se recursos per l'any següent.

Corresponsabilitat de les institucions culturals, que obrir les portes realment a la comunitat, que no siguin un marc de privilegi.

Helena Guiu ([Espai Jove La Fontana](#)) Com a equipament municipal juvenil toquen diferents projectes relacionats amb la música. Tenen un auditori molt gran. Donen suport a festivals, a col·lectius i entitats. Són equipament de proximitat, hi ha molta mancança a la ciutat, no es va dur a terme el desplegament que es va planificar. Segons les demandes d'ús dels seus espais, creuen que fa falta un circuit on els grups de joves puguin tocar més enllà dels espais comercials.

També detecten massa barreres administratives que no faciliten la transversalitat, el treball amb altres departaments.

Que es tingui en compte que seran espais hàbils per crear i compartir música en la dotació tècnica en el moment de la planificació de la infraestructura. Tenen problemes tècnics amb el so.

Creuen important que es fomentin els circuits musicals dins dels districtes. Programacions en festes majors, bars o espais musicals. Falta l'ajuda del districte.

Pablo Persico ([Integrasons](#)) Treballen a Poble sec, Zona Franca i el Carmel. Està d'acord amb el marc teòric que s'ha presentat, per això creu que és un moment important, el de la coherència amb aquest marc teòric i repercutir-lo a les persones.

Valora la importància dels projectes "rendijas" (escletxes en català) que generen una aportació que altres projectes no poden fer. El sistema cultural, el sistema educatiu són d'aquest tipus. Recolzar els projectes rendijas és una aposta per la innovació. No es pot prescindir del risc, però les inversions s'han de fer d'una manera intel·ligent.

És el moment de la determinació, coherència i concretar. Concretar un model jurídic i un marc d'actuació. Els projectes socials tenen la seva cuina, el seu laboratori i poden aportar valors. Generant valors, no només social, sinó educatiu i artístic. Són laboratoris proposant metodologies, però els falta temps per seure i treballar junts. Si enlloc de preocupar-se per les qüestions elementals de subsistència, poguessin donar valor al que han aconseguit, es construiria una ciutat innovadora. Els projectes són aquí, se'ls ha de possibilitar.

Qualitat. Si els projectes són de qualitat, ja no cal escollir entre proximitat i innovació.

Donar respostes, regenerar els programes tan d'educació com de cultura, "estem rovellats".

FILA ZERO

Sònia Gainza que s'encarrega del programa [Apropa Cultura](#) que facilita l'accés a la programació habitual dels grans equipaments del país a persones amb discapacitat. A més treballa en els laboratoris de l'Auditori, en els projectes participatius, des d'on ha treballat amb tots els projectes presents.

"[Et toca a tu](#)", és el programa amb el que l'OBC treballa amb les associacions, mitjançant la creació artística com a eina de desenvolupament personal.

Considera que els projectes que s'han presentat tenen molt coneixement i experiència. Aquestes reunions haurien de ser trimestrals si es volen replicar aquests projectes. Fer i reflexionar, motor de la veritable saviesa. Cal comptar amb aquesta gent de manera permanent i remunerada. Planteja que l'Ajuntament posi un departament per aconseguir recursos per projectes d'aquest tipus, tal com fa amb La Mercè.

També creu adequat una major presència d'aquests grups a les festes de barri.

Reclama que els grans equipaments estiguin oberts a la ciutadania realment, no només amb la cessió d'espais, i si cal una empenta des de l'ajuntament, fer-la.

Les persones amb dificultats necessiten molt aquests projectes, els projectes musicals són integradors al 100%.

Julián Samaniego (Institut Menéndez y Pelayo) constata que el problema de la implantació de projectes d'aquest tipus a l'educació és de currículum, poques hores dedicades a la música. Programa "creadors en residència" i s'intenta anar a veure música en directa.

Troben a faltar col·laboració dels districtes. Proposa que s'estudii un conveni entre les escoles de música i els centres o instituts per l'oferta extraescolar.

Buscar alternatives a la llei per introduir la música als instituts que encara disminuirà més.

DEBAT

[Òscar Abril Ascaso] Està molt d'acord amb el Pablo perquè considera que la posada en pràctica és una de les dificultats d'aquest ajuntament perquè està format per gent que ha treballat molt en l'elaboració de discurs i la microaplicació i ara falta l'escala de ciutat.

Falta la creació d'estructures, de sinèrgia. Seria un error fer aportacions econòmiques a projectes per interlocució, cal mirar l'ecosistema des de l'escala de ciutat, si s'entén el sector com a estratègic.

Del que es parla aquí va molt més enllà de la música, l'educació i el territori. S'està parlant d'un model de ciutat, de recursos i de vectors transformadors, s'està treballant en línies de fons, que no són visibles però sí transcendents. Per començar i en particular, una revisió del propi sistema d'ajuts. Falta un cos de sistema d'avaluació, repensar si es necessiten especialistes en les taules d'avaluació dels projectes i després la temporalitat (coincidència entre els ajuts i la necessitat dels recursos).

També en els convenis, per exemples els Festivals de música que reben diners s'haurien de vincular amb altres departaments de l'Ajuntament.

És molt important fer canvis estructurals, restituir el pacte social. Coincidència gran en el diagnòstic, però falta línies d'implementació i probablement s'hauran d'allargar aquestes trobades.

[Pablo] Li respon que creu que es torna a trencar la relació entre la teoria i la pràctica. Perquè es parla d'un projecte molt ambiciós. Els falta molta cosa, per exemple un local on treballar. La missió de l'Ajuntament quina és? Les persones o la construcció teòrica de la ciutat? Si es planteja un marc àgil, de manera pràctica, criteris concrets, les solucions les aportaran els mateixos projectes, les entitats. Només necessiten sostenibilitat.

[Laia] em sembla interessant que s'avaluin els projectes, però creu que la millor manera és anar-los a veure i així no s'avalua segons el que es diu que es fa sinó sobre el que es fa en realitat.

Si es tracta d'un projecte que agrada, replicar-lo a tots els barris, donar-li sostenibilitat. I després avaluar-lo.

La Ribororquesta – que va néixer al 2009 amb un projecte polític molt diferent – rebia 30.000 € i ara que hi ha sintonia amb les idees polítiques del govern, rep 3.000 €.

[Jordi] Porta 24 anys treballant amb l'administració i cada 3 anys cal que torni a explicar el projecte.

També han vist molts plans, molt globals, molt interessants però la riquesa està en la diversitat i el creixement ha de ser orgànic, de petit a gran. Com les entitats, creixen a qualsevol racó i acaben sent un bosc. Però s'ha de cuidar aquestes plantes. El més interessant és la riquesa de les diferents maneres de treballar, cal donar més valor al que hi ha aquí.

[Anna Jordana] Molt interessant parlar a nivell de ciutat, però nosaltres obren la persiana cada dia i entren 200 nens i no sabem si la podran obrir l'endemà. No cal inventar-se res, hi ha molta feina feta. Hauríem de poder trobar-nos i discutir el model de ciutat enlloc de dedicar-nos a buscar recursos per subsistir.

[Sònia] Els concursos de les direccions dels grans equipaments potser haurien d'incloure la sensibilitat pel treball comunitari.

[Javier Rodrigo] Reivindica el nou escenari i el treball fet en tots els processos que s'han obert malgrat les moltes crítiques i la molta pressió externa. Es necessita pressió ciutadana per aconseguir canvis reals en segons quins equipaments.

[Jordi] El primer problema de l'educació musical són els diners. A Barcelona hi ha 4 escoles municipals, i 97 d'altres tipus (entitats, associacions, empreses...), per tant, la necessitat hi és. El problema és que sigui equitativa, que tothom tingui la mateixa oportunitat d'accedir.

Demana no utilitzar l'educació i la cultura com una arma política.

Fa uns anys, el pressupost de la Mercè (que dura una setmana) era igual a tot el de l'educació de la ciutat en un any.

[Carles Giner] Explica en relació als concursos de direcció dels grans equipaments que, a banda de pluralitzar els jurats, s'han posat uns criteris estructurals, com la mediació, el valor del programa educatiu, de donar relleu en la programació i la destinació.

[Laia] Fins ara hi hagut molta distància entre la part política i la part territorial. Creu que s'està construint un pont, que hi ha un punt de partida.

També vol posar de manifest la importància de l'educació a les persones adultes. L'educació no formal, l'enfocament molt més enllà del musical de les organitzacions que hi treballen, fan un accés a la cultura democràtica.

Obrir la mirada de la formació. Els espais buits estan plens de les organitzacions més arrelades al territori. Metodologia, pedagogia de grup, la qüestió social de la música. Tot això costa molt de plantejar depèn de quins fòrums, cal ser conscients que s'ha donat la volta a la formació musical. Participació, desenvolupament d'habilitats a cada nivell, treball en xarxa.

[Òscar Abril Ascaso] Abans d'acabar vol aclarir que res més lluny de la seva intenció fer creure que aquest govern vol inventar-se noves infraestructures. Defensa que cal treballar des de baix cap a dalt, a partir d'un major coneixement del que es té ara.